

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 32 (1848)

2023. gada 11. oktobrī

Gripa un citas elpceļu infekcijas 2023.–2024. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2023. GADA 40. NEDĒĻU	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS	2
STACIONĒTIE PACIENTI GRIPAS GADĪJUMOS.....	3
VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒJUMS.....	3
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI.....	3
VIRUSOLOĢIJAS DATI.....	3
PVO EIROPAS REĢIONA GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA	4
PAR GRIPAS MONITORINGU	5

KOPSAVILKUMS PAR 2023. GADA 40. NEDĒĻU

2023. gada 40. nedēļā saņemti pieci ziņojumi par pacientiem ar klīniskiem gripas simptomiem: viens Daugavpilī vecumā no 15-64 gadiem un četri Rīgā – viens vecumā no 0-4 gadiem, divi vecumā no 15-64 gadiem un viens vecumā 65+ gadi.

2023. gada 40. nedēļā informācija saņemta no 38 ģimenes ārstu prakses (ĢĀP). No kopējā vērsušos pacientu skaita 29% bija pacienti ar elpceļu infekcijām. Ar AAEI simptomiem kopā bija vērsušies 785 pacienti jeb vidēji 1041,1 uz 100 000 iedzīvotājiem. Kā rāda monitoringa dati, aizvadītajā nedēļā AAEI aktivitāte atbilst starpsezonu līmenim.

Stacionārās ārstniecības iestādes nav ziņojušas par hospitalizētiem pacientiem, kuriem konstatēti gripas un gripas pneimonijas gadījumi. Kopā saņemti ziņojumi no 12 slimnīcām¹ par 5510 hospitalizētiem pacientiem, no kuriem 160 (2,9%) tika noteikti SARI (smagā akūta respiratora infekcija) simptomi. No tiem 11 (6,8%) tika ievietoti intensīvās terapijas nodaļā (ITN). 51 pacients tika testēts uz gripu, visos gadījumos analīzes uzrādīja negatīvu rezultātu. Savukārt no 357 pacientiem, kuri slimnīcās tika testēti uz SARS-CoV-2 klātbūtni, 16 (4,4%) pacientiem tika apstiprināta Covid-19 infekcija.

Vispārējās izglītības iestādes 40. nedēļā apmeklēja vidēji 91,8% skolēnu un pirmsskolas iestādes apmeklēja vidēji 74,8% reģistrēto bērnu.

Virusoloģijas dati

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorijā (NMRL) 2023. gada 40. nedēļā izmeklēti 103 pacienti

¹ Slimnīcas ziņo par hospitalizētiem pacientiem ar smagam akūtām respiratorām infekcijām, izmantojot SAIRIS sistēmu (Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēma)

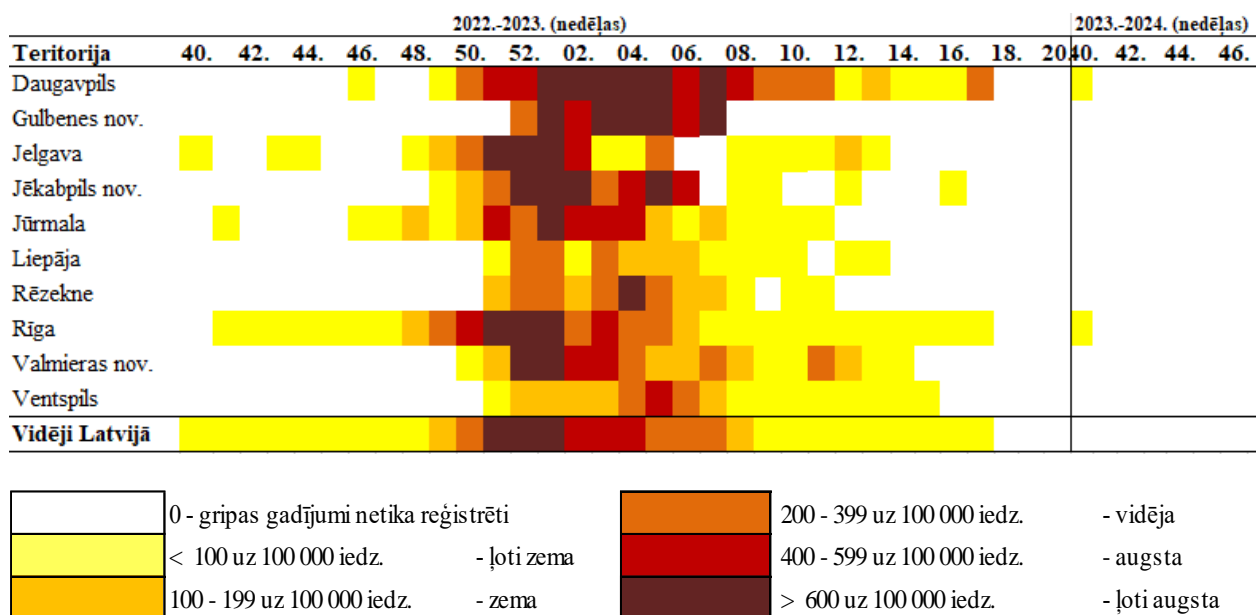
klīniskie paraugi. Gripas vīrusi nav noteikti. 4 gadījumos konstatēti šādi elpceļu vīrusi: rinovīrusi (3) un respiratori sincitiālais vīruss (RSV) (1).

40. nedēļā Latvijā laboratoriski apstiprināti 72 Covid-19 gadījumi, kas ir par 4,1% mazāk nekā 39. nedēļā. Salīdzinājumā ar 39. nedēļu SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars palielinājies par 2,8%.

GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2022.–2023. un 2023.–2024. gada sezonā

2023. gada 40. nedēļā par klīniski apstiprinātiem gripas gadījumiem ziņoja ģimenes ārstu prakses no Daugavpils un no Rīgas. Iepriekšējā 2022.–2023. gada sezonā 40. nedēļā tika ziņots par vienu klīniski apstiprinātu gripas gadījumu Jelgavas administratīvajā teritorijā.

Gripas intensitāte 2023.–2024. gada un iepriekšējās sezonās

Tāpat kā pagājušo sezonu attiecīgajā laika periodā Latvijā gripas aktivitāte ir ļoti zema. Vidējā gripas izplatības intensitāte 2023.gada 40. nedēļā – 6,6 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

Akūtas augšējo elpceļu infekcijas 2023.–2024. gada un iepriekšējās sezonās

2023. gada 40. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AA EI gadījumos, salīdzinot ar 40. nedēļu iepriekšējā sezonā bija ievērojami zemākā. Ar AA EI simptomiem kopā bija vērsušies 758 pacienti jeb vidēji 1041,1 uz 100 000 iedzīvotājiem (iepriekšējā sezonā – 1899,2 gadījumi uz 100 000).

Pneimonijas 2023.–2024. gada un iepriekšējās sezonās

Pneimoniju gadījumos ambulatorajās iestādēs 40. nedēļā vērsušies 15 pacienti jeb 19,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir zemāk nekā pērn (iepriekšējā sezonā – 60,8 uz 100 000).

STACIONĒTIE PACIENTI GRIPAS GADĪJUMOS

Stacionētie pacienti 2023.–2024. gada un iepriekšējās sezonās

Stacionārās ārstniecības iestādes par hospitalizētiem pacientiem gripas un gripas pneimonijas gadījumos nav ziņojušas.

Kopā saņemti ziņojumi no 12 slimnīcām par 5510 hospitalizētiem pacientiem, no kuriem 160 (2,9%) tika noteikti SARI (smagā akūta respiratora infekcija) simptomi. No tiem 11 (6,8%) tika ievietoti intensīvās terapijas nodaļā (ITN). 51 pacients tika testēts uz gripu, visos gadījumos analīzes uzrādīja negatīvu rezultātu Savukārt no 357 pacientiem, kuri slimnīcās tika testēti uz SARS-CoV-2 klātbūtni, 16 (4,4%) pacientiem tika apstiprināta Covid-19 infekcija.

Monitoringa indikators	Vecums				Kopā	%
	0-4	5-14	15-64	65 un >		
Stacionēto skaits	186	154	2645	2525	5510	
Kopā stacionēti pacienti ar SARI, t.sk:	27	8	46	79	160	2,9
tiek ārstēti ITN	0	0	4	7	11	6,8
testēti uz gripu, t.sk:	8	4	12	27	51	31,8
pozitīvi	0	0	0	0	0	0
testēti uz SARS-CoV-2 ² , t.sk:	21	14	163	159	357	NA
pozitīvi	7	0	3	6	16	4,5
testēti uz RSV ³ , t.sk:	6	3	2	2	13	8,1
pozitīvi	0	0	0	0	0	0

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒJUMS

Vispārējās izglītības iestādes 40. nedēļā (ceturtdien) apmeklēja vidēji 89,1% skolēnu, kas ir zemāk par vidējiem rādītājiem atbilstošā laika periodā, un pirmsskolas iestādes apmeklēja vidēji 65,5% reģistrēto bērnu. Savukārt no Rīgas reģiona izglītības iestādēm 40. nedēļā neizdevās apkopot informāciju par apmeklējumu.

Vispārējās izglītības iestādes 40.nedēļā (ceturtdien) apmeklēja vidēji 91,8% skolēnu, kas ir par 3% vairāk nekā pērn (iepriekšēja sezonā – 89,1%) un pirmsskolas iestādes apmeklēja vidēji 74,8%, kas ir par 9,3% vairāk nekā pērn (iepriekšēja sezonā – 89,1%).

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

2023. gada 40. nedēļā nav saņemti paziņojumi par nāves gadījumiem pacientiem ar apstiprinātu gripu vai ar aizdomām par gripas infekciju.

VIRUSOLOĢIJAS DATI

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālā mikrobioloģijas references laboratorijā (NMRL) 2023. gada 40. nedēļā izmeklēti 103 pacientu klīniskie paraugi. Gripas vīrusi nav noteikti. 4 gadījumos konstatēti šādi elpceļu vīrusi: rinovīrusi (3) un respiratori sincitiālais vīruss (RSV) (1).

² Ne visi stacionāros testēti pacienti uz SARS-CoV-2 vīrusa klātbūtni tiek hospitalizēti

³ RSV - Respiratori sincitiālais vīruss

PVO EIROPAS REĢIONA GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA

Eiropas gripas uzraudzības tīkla Flu News Europe ziņojums (04.09.2023 – 01.10.2023) ⁴

- Gripas aktivitāte saglabājās zema, kas atbilst starpsezonu līmenim.
- Astonas valstis ziņoja par zemu aktivitāti, Luksemburga ziņo par vidējo aktivitāti un Skotija ziņoja par vietējo reģionālo aktivitāti.
- Neviena valsts nav ziņojusi par vidēju gripas aktivitātes intensitāti.

Pasaules veselības organizācijas Globāla gripas uzraudzības tīkla 2023. gada 2. oktobra 455. ziņojums ⁵

Valstīm ir ieteicams uzraudzīt gripas un SARS-CoV-2 vīrusu kopcirkulāciju. Valstis tiek mudināti uzlabot integrēto uzraudzību un pastiprināt savu gripas vakcinācijas kampaņu, lai novērstu smagas slimības un ar gripu saistītu hospitalizāciju. Ārstiem diferenciāldiagnozē jāņem vērā gripa, jo īpaši augsta riska grupām attiecībā uz gripu, un jāpārbauda un jāārstē saskaņā ar valsts vadlīnijām.

- Pasaulē gripas aktivitāte saglabājās zema līmenī.
- Okeānijā gripas aktivitāte samazinājās, kopā cirkulējot A(H1N1)pdm09, A(H3N2) un B gripas vīrusiem.
- Dienvidāfrikā gripas aktivitāte saglabājās zem sezonālā līmeņa pēc maksimuma sasniegšanas jūnija sākumā, lai gan pēdējās nedēļās ir palielinājies B/Viktorijas līnijas noteikto gadījumu skaits.
- Dienvidamerikas mērenā klimata joslā gripas noteikšanas līmenis kopumā saglabājās zems, vienlaikus cirkulējot A un B vīrusiem.
- Karību jūras reģiona valstīs gripas aktivitāte saglabājās zema līmenī.
- Centrālamerikas valstīs gripas aktivitāte samazinājās, dominējot B gripas vīrusiem un A(H1N1)pdm09 gripas vīrusiem.
- Dienvidamerikas tropu valstīs kopējā gripas aktivitāte bija zema, pārsvarā konstatējot A(H1N1)pdm09 un B gripas vīrusus.
- Tropiskajā Āfrikā visi sezonālās gripas vīrusa apakštīpi cirkulēja vienlaikus. Vidusāfrikā un Austrumāfrikā joprojām konstatēts neliels gripas gadījumu skaits, bet dažās Rietumāfrikas valstīs tas pieauga.
- Dienvidāzijā gripas aktivitāte kopumā saglabājās zema līmeni, izņemot Bangladešu un Butānu, kur gripas aktivitāte bija augsta.
- Dienvidaustrumāzijā gripas aktivitāte saglabājās augstā līmenī, joprojām tiek ziņots par A(H1N1)pdm09 un A(H3N2) gripas vīrusiem.
- Ziemeļu puslodes mērenajās joslās gripas aktivitātes rādītāji ir zemā līmenī vai zem sezonālā sliekšņa vairumā ziņotāju valstu. Pārsvarā tika konstatēti A(H3N2) gripas vīrusi, A(H1N1)pdm09 un B gripas vīrusi.

Nacionālie gripas centri un citas nacionālās gripas laboratorijas no 107 valstīm, apgabaliem vai teritorijām no sešiem PVO reģioniem ziņoja FluNet laika posmā no 2023. gada 4. septembra līdz 2023. gada 17. septembrim (dati uz 2023. gada 29. septembrim). PVO GISRS laboratorijas šajā laika periodā pārbaudīja vairāk nekā 298 993 paraugus, un 7773 (2,6%) bija pozitīvi uz gripas vīrusiem. No tiem 6247 (80,4%) bija A tipa gripas vīrusi un 1526 (19,6%) – B tipa gripas vīrusi.

⁴ <https://flunewseurope.org/>

⁵ <https://www.who.int/teams/global-influenza-programme/surveillance-and-monitoring/influenza-updates/current-influenza-update>

PAR GRIPAS MONITORINGU

2023.–2024. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 44 ģimenes ārstu prakses (ĢĀP) desmit administratīvajās teritorijās – Liepāja, Ventspils (Kurzeme), Daugavpils, Rēzekne (Latgale), Jūrmala (Pierīga), Valmiera, Gulbenes novadā (Vidzeme), Jēkabpils, Jelgava (Zemgale) un Rīga.

Kopējais reģistrēto pacientu skaits atlasītajās ĢĀP – 75 404 jeb 4,0 % no Latvijas iedzīvotāju populācijas un 7,3% no monitoringa populācijas. ĢĀP katru nedēļu sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, Covid-19, citu AAEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65un> gadi. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatības intensitāte pa teritorijām un pa vecuma grupām.

Lai novērtētu sezonālās gripas epidēmijas smagumu, katru sezonu monitoringā tiek iesaistītas slimnīcas visās administratīvajās teritorijās. Šajā sezonā ir iesaistītas 10 slimnīcas deviņās pilsētās. Šajā sezonā slimnīcas katru nedēļu ziņos, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS), un sniegti dati ir apvienoti zem SARI uzraudzības.

2023.-2024. gada sezonā monitoringā tiks iesaistītas aptuveni 63 izglītības iestādes (30 skolas un 33 pirmsskolas) 10 administratīvajās teritorijās, kas informēs par bērnu un skolēnu apmeklējumu katru nedēļu ceturtdien.

Virusoloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem tiek saņemti no SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas referenes laboratorijas (NMRL). Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NMRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (RL-PĶR) un Mutliplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NMRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām ārstniecības iestādēm, no reģionālajām slimnīcām, kā arī no citām, ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: Slimību profilakses un kontroles centra Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vadītāja Larisa Savrasova. Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas referenes laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.